

Zarządzanie Kryzysowe i Obrona Cywilna

Zarządzanie kryzysowe - to działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do podejmowania nad nim kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz odtwarzaniu infrastruktury lub przywracaniu jej pierwotnego charakteru.

Sytuacja kryzysowa - to stan narastającej destabilizacji powodujący intensywne, trwałe i długofalowe pogorszenie funkcjonowania społeczeństwa i państwa. Charakteryzuje się eskalacją zagrożenia, utratą kontroli nad ograniczaniem skutków zdarzenia (sytuacji kryzysowej) przez poszczególne służby, inspekcje lub straże. Sytuacja taka, może również, powodować ujemne skutki w gospodarce a także może mieć wpływ na stosunki zagraniczne

Reagowanie kryzysowe - to bieżące działania służb ratowniczych przeciwdziałające wszelkim zdarzeniom - zagrażające zdrowiu i życiu obywateli lub środowisku - zmierzające do ograniczenia lub zlikwidowania ich skutków oraz niesienia pomocy poszkodowanym (jest jedną z faz zarządzania kryzysowego).

Zarządzanie kryzysowe na poziomie gminy

Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy jest burmistrz. Do zadań burmistrza w sprawach zarządzania kryzysowego należy kierowanie działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy oraz realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego. Wśród zadań z planowania cywilnego do obowiązków burmistrza należeć będzie realizacja zaleceń do gminnego planu reagowania kryzysowego oraz opracowywanie i przedkładanie staroście do zatwierdzenia gminnego planu reagowania kryzysowego. Burmistrz na terenie gminy jest również organem właściwym do zarządzania, organizowania i prowadzenia szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia oraz wykonywania przedsięwzięć wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania gminy. Wśród kompetencji burmistrza można również wyróżnić przeciwdziałanie skutkom zdarzeń o charakterze terrorystycznym oraz zadania z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej. Swoje zadania burmistrz wykonuje przy pomocy komórki organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Dukli właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego. Organem pomocniczym burmistrza w zarządzaniu kryzysowym jest również gminny zespół zarządzania kryzysowego. Został on powołany przez burmistrza i wykonuje na obszarze gminy zadania związane z oceną występujących i potencjalnych zagrożeń mających wpływ na bezpieczeństwo publiczne, prognozowanie tych zagrożeń oraz przygotowanie propozycji działań. Przedstawia ponadto burmistrzowi wnioski dotyczące wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w gminnym planie reagowania kryzysowego. Zespół ten przekazuje także do wiadomości publicznej informacje związane z zagrożeniami. W skład gminnego zespołu, którego pracami kieruje burmistrz wchodzi osoba powołana spośród osób zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Dukli i gminnych jednostkach organizacyjnych. W razie potrzeby do pracy w zespole mogą być również zapraszane inne osoby. Na mocy ustawy burmistrz, na obszarze gminy zapewnić ma także realizację takich zadań, jak:

- współdziałanie z zespołami/centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej;
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
- współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne;
- stały dyżur na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

Podstawa prawna działania:

Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego działa na podstawie następujących aktów prawnych:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (z dnia 2 kwietnia 1997 r.) - art. 5: "Rzeczpospolita Polska ... zapewnia bezpieczeństwo obywateli ..."
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2018 r. Nr 994, z późn. zm.) - art. 7, ust. 1, pkt. 14:

"Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy.

W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

Zarządzanie kryzysowe i obrona cywilna

14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego."

1. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2018 r., poz. 1401 z późn. zm.)
2. [Zarządzenie nr 121/18 Burmistrza Dukli z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Dukli](#)

Finansowanie zarządzania kryzysowego

Finansowanie wykonywania zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego na poziomie gminnym planuje się w ramach budżetu gminy na dany rok budżetowy.

Na finansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej jednostki samorządu terytorialnego otrzymują z budżetu państwa dotacje celowe. Dotacje mogą być także przyznawane na dofinansowanie zadań własnych gminy z zakresu zarządzania kryzysowego. W budżecie gminy jest co roku tworzona rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości nie mniejszej niż 0,5 % wydatków budżetu gminy, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu.

Ważne telefony:

Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego - 13 43 29 100 lub 101
Komenda Powiatowa Policji w Krośnie - centrala KMP: 13 43 29 900
Powiatowy Lekarz Weterynarii - 13 43 69 611
Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna - 13 43 21 942; 606 251 637 (po godzinie 15:05 i w dni wolne od pracy)
Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego - 13 42 02 050
Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego

Czas pracy Centrum w sytuacjach nie stwarzających zagrożenia:

W godzinach pracy Starostwa w siedzibie Centrum

Telefon: 13 43 75 801; 13 43 75 802
Fax: 13 43 75 802
E-mail: pczk@powiat.krosno.pl

Po godzinach pracy i w dni wolne od pracy w Starostwie Powiatowym w Krośnie - na Stanowisku Kierowania Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie

Telefon: 13 43 66 308
Fax: 13 43 66 984
E-mail: skkrosno@podkarpacie.straz.pl

W sytuacji kryzysowej Centrum całodobowo pracuje w swojej siedzibie - czyli w Starostwie Powiatowym w Krośnie.

Telefony alarmowe:

112 - Centrum Powiadamiania Ratunkowego
999 - Pogotowie Ratunkowe
998 - Straż Pożarna
997 - Policja

Telefony alarmowe służb komunalnych:

991 - pogotowie energetyczne
992 - pogotowie gazowe

Alarm powietrzny

PAMIĘTAJ!!! PO USŁYSZENIU SYGNAŁU ALARMOWEGO NALEŻY DZIAŁAĆ SZYBKO, ALE ROZWAŻNIE I BEZ PANIKI.

Po usłyszeniu alarmu powietrznego:

1. Osoby znajdujące się w domu powinny:

ubrać się,
wyłączyć wszystkie urządzenia elektryczne i gazowe oraz wygasić ogień w piecu;
zamknąć okna i zabezpieczyć mieszkanie,
zabrać dokumenty osobiste, zapas żywności, indywidualne środki ochrony, przed skażeniami, środki opatrunkowe oraz w miarę potrzeb i możliwości latarkę elektryczną, koc, odbiornik radiowy (na baterie) z zakresem fal UKF itp.,
zawiadomić o alarmie sąsiadów (mogli nie usłyszeć sygnetu alarmowego),
pośpiesznie udać się do najbliższego schronu lub ukrycia.

1. Osoby znajdujące się w zakładzie pracy, szkole lub miejscu publicznym powinny:

przerwać pracę (wyłączyć maszyny i urządzenia), naukę, udział w imprezie, podróży,
udać się do najbliższego schronu lub ukrycia, pomagać słabszym, chorym i ułomnym, podporządkować się ściśle poleceniom służb porządkowych obrony cywilnej.

1. Prowadzący pojazdy mechaniczne lub konne po usłyszeniu sygnału alarmu powietrznego powinni je zatrzymać. Pojazdy należy ustawić tak, aby nie blokowały ciągów komunikacyjnych i wejść do oznakowanych ukryć. Obsługa pojazdów i pasażerowie powinni udać się do najbliższego ukrycia.

Z pojazdów konnych należy wyprząść konie i uwiązać je za trwałymi osłonami.

PAMIĘTAJ!!! JEŻELI NIE BĘDZIESZ MIEĆ MOŻLIWOŚCI UKRYCIA SIĘ W BUDOWLI OCHRONNEJ, UKRYJ SIĘ W ZAGŁĘBIENIU TERENU LUB ZA INNĄ TRWAŁĄ OSŁONĄ.

Alarm o skażeniach

Po usłyszeniu sygnału alarmu o skażeniach:

1. Należy wykonać następujące czynności:

postępować jak po ogłoszeniu alarmu powietrznego, ponadto:
nałożyć indywidualne środki ochrony (maskę przeciwgazową lub środek zastępczy - w razie ich braku stosować do ochrony dróg oddechowych tampony zwilżone wodnym roztworem sody oczyszczonej),
nie zbliżać się do rejonu awarii,
stosować się do informacji przekazywanych w komunikatach, głównie środkami nagłaśniającymi umieszczonymi na samochodach,
udać się do najbliższego ukrycia i przebywać w nim do chwili odwołania alarmu.

1. Osoby przebywające na otwartej przestrzeni powinny:

zwrócić uwagę na kierunek wiatru (obserwować unoszące się dymy, pary),
opuścić zagrożony rejon (prostopadle do kierunku wiatru) stosując się do poleceń zawartych w komunikatach przekazywanych przez ruchome środki nagłaśniające,
udać się do najbliższych budynków mieszkalnych lub publicznych.

1. Osoby przebywające w pomieszczeniach, które z jakichkolwiek przyczyn przed wystąpieniem skażenia nie zdążyły wyjść z rejonu zagrożenia powinny:

włączyć odbiornik radiowy lub telewizyjny na jedno z pasm lokalnych,
zastosować się do przekazywanych komunikatów i poleceń,
pozostać w pomieszczeniach,
zamknąć i uszczelnić mokrym papierem lub szmatami drzwi, okna i otwory wentylacyjne,
przebywać w miarę możliwości w pomieszczeniach środkowych,
osoby posiadające maski przeciwgazowe powinny je założyć, do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, nie przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych,

Zarządzanie kryzysowe i obrona cywilna

powstrzymać się od spożywania posiłków, palenia tytoniu oraz prac wymagających wysiłku, a więc dużego zapotrzebowania na tlen, wyłączyć wszystkie urządzenia elektryczne (oprócz radia i telewizora),
wygasić ogień w piecu,
do ochrony dróg oddechowych stosować zwilżoną w wodzie lub w wodnym roztworze sody oczyszczonej chusteczkę, tampon z gazy, ręcznik itp.

Upředzenie o zagrożeniu skażeniem lub zakażeniem

Po usłyszaniu upředzenia o zagrożeniu skażeniami lub zakażeniami należy:

sprawdzić posiadane indywidualne środki ochrony,
sprawdzić zabezpieczenie posiadanych zapasów żywności, wody, paszy,
sprawdzić szczelność przygotowanych pomieszczeń dla ludzi i zwierząt, jeśli nie ma innych zleceń – udać się do (pomieszczeń ochronnych) ukryć,
przestrzegać ogłaszanych zarządzeń oraz wykonywać polecenia organów i służb obrony cywilnej,
postępować zgodnie z poleceniami i zaleceniami Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Po usłyszaniu sygnału odwołania alarmu należy w sposób zorganizowany opuścić ukrycie (schron).

Upředzenie o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska

1. Po usłyszaniu upředzenia o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska należy:

zachowywać się spokojnie,
przeciwdziałać panice i lękowi,
ściśle wykonywać zarządzenia służb porządkowych,
stosować się do zaleceń i informacji przekazywanych w komunikatach,
nie zbliżać się do rejonu objętego klęską żywiołową i zagrożeniem środowiska.

1. Osoby przebywające na terenie otwartym powinny opuścić zagrożony rejon stosując się do poleceń zawartych w komunikatach przekazywanych przez ruchome środki nagłaśniające.
2. Osoby przebywając w pomieszczeniach należy włączyć odbiornik radiowy lub telewizyjny na jedno z pasm lokalnych, zastosować się do przekazywanych komunikatów i poleceń.

Odwołanie alarmu

Po usłyszaniu sygnału odwołania alarmu należy:

opuścić ukrycie (schron),
w przypadku wystąpienia skażeń poddać się zabiegom sanitarnym,
przeprowadzić dezaktywację (w przypadku skażeń promieniotwórczych) lub odkażenie (w przypadku skażeń chemicznych) żywności, sprzętu, zwierząt gospodarskich, paszy oraz pozostałego mienia,
przewietrzyć dokładnie wszystkie pomieszczenia,
przeprowadzić dezaktywację lub odkażenie odzieży, w której wykonano wymienione zabiegi,
podać się ponownie zabiegom sanitarnym,
stosować się ściśle do poleceń organów i służb obrony cywilnej,
w przypadku zakażenia biologicznego stosować się ściśle do zasad profilaktyki przeciwepidemicznej ustalonych przez jednostki służby zdrowia